

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Munkaügyi Központ

T Á J É K O Z T A T Ó

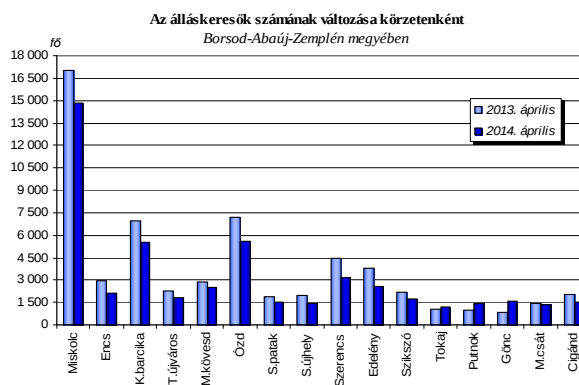
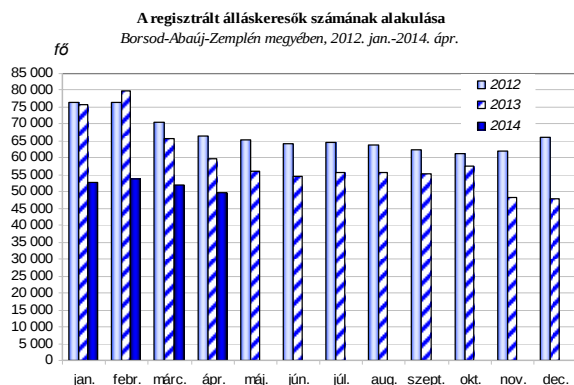
Borsod-Abaúj-Zemplén megye munkaerő-piaci folyamatairól

2014. április

Kétezer fővel tovább csökkent az álláskeresők száma a megyében.

A szezonálisan bővülő munkaerő-piaci kereslet hatására, valamint a támogatásokkal létesített foglalkoztatási lehetőségek eredményeként mind havi, mind éves összevetésben kevesebb a nyilvántartott álláskereső a megyében. A megyei munkanélküliség mérséklésében továbbra is meghatározó a közfoglalkoztatás, de január óta hónapról hónapra több a támogatási igénnyel nem társított munkaerő-kereslet is, április végéig csaknem másfélszer annyi állást jelentettek be, mint 2013 hasonló időszakában.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási munkaügyi kirendeltségei 2014. április végén 49 896 fő álláskeresőt tartottak nyilván, az előző hónaphoz viszonyítva 2 ezer fővel (3,9%-kal), az egy évvel korábban nyilvántartottak számához képest pedig 9,9 ezer fővel (16,5%-kal) kevesebbet. Országosan 413,7 ezer álláskeresőt tartottak nyilván, számuk havi szinten 4,1%-kal, éves összevetésben 25%-kal csökkent. A megyében is egyre jelentékenyebb szerepet játszik a nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatók által kért munkaerő-közvetítések növekvő száma, de a közfoglalkoztatási programok által létrehozott átmeneti munkahelyek továbbra is több embernek kínálnak munkát. Áprilisban a téli átmeneti és a mezőgazdasági tevékenységekre alapozott kistérségi startmunka programokhoz igényelték nagyobb létszámot a foglalkoztatók, melynek hatása az álláskeresők számának csökkenésére a miskolci járás mellett főként az encsi, a mezőkövesdi, a szerencsi, az edelényi, a szikszói és a gönci járásban volt leginkább érzékelhető.

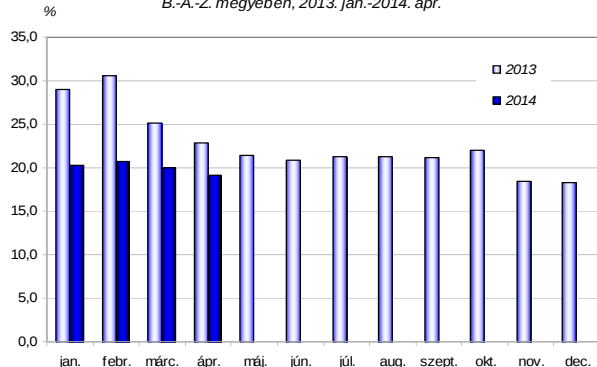
Az álláskeresők járásonkénti létszámának az előző év azonos időszakához mért változásában szerepet játszik a kirendeltségek illetékességi területének 2013 közepén végrehajtott módosítása is.¹ Ez a gönci és a putnoki járásban hat a leginkább a növekedés irányába, a csökkenést pedig elsősorban a kazincbarcikai, a szerencsi, a szikszói, a sárospataki, az encsi járásban erősíti. Az előző év áprilisához képest csaknem minden járásban csökkent az álláskeresők száma, csak a gönci, a putnoki és a tokaji járásban figyelhető meg 200 - 770 fő közötti növekedés. Ezzel szemben kiemelkedő a miskolci járásban

¹ Az összehasonlítás alapjául szolgáló adatok nem módosultak, azok az akkori területi beosztásnak megfelelő adatokat tartalmazzák.

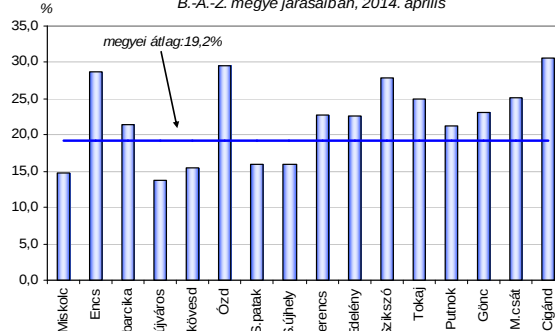
lezajlott csökkenés, a nyilvántartott álláskeresők száma áprilisban közel 2,2 ezer fővel a tavalyi alá süllyedt. További négy - a kazincbarcikai, az ózdi, a szerencsi és az edelényi - járásban is 1,2 - 1,6 ezer fős az apadás. A csökkenés mértéke csak a mezőcsáti körzetben volt 10% alatti, a legtöbb járásban meghaladja a 20%-ot, közülük az edelényi, a sátoraljaújhelyi és a szerencsi járásban 30% közelében alakult.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a regisztrált álláskeresők létszáma alapján számított munkanélküliségi arány² 2014. áprilisban 19,2%-ot tett ki, ami az egy évvel korábbtól lényegesen, 3,7 százalékponttal kevesebb. A havi szinten bekövetkezett létszámcsökkenés a munkanélküliségi arány 0,8 százalékpontnyi mérséklődését vonta maga után. Az országos arány az elmúlt havi 9,8%-ról 9,4%-ra süllyedt, az egy évvel korábbihoz képest pedig 3,2 százalékponttal javult, így a megyei és országos arány különbsége tovább mérséklődött. A megye viszonylag kedvezőbb helyzetűnek tekinthető járásában (Miskolc, Tiszaújváros, Mezőkövesd, Sárospatak és Sátoraljaújhely térsége) az álláskeresők becsült aránya 13,8 – 16% között alakult, a többi járásban meghaladta a megyei átlagot, közülük a cigándi, a szikszói, az ózdi és az encsi járásban volt a legmagasabb (27,9 – 30,7% közötti).

A regisztrált álláskeresők arányának alakulása
B.-A.-Z. megyében, 2013. jan.-2014. ápr.

A regisztrált álláskeresők arányának alakulása körzetenként
B.-A.-Z. megye járásában, 2014. április

Január óta folyamatosan csökken a megyei kirendeltségek által nyilvántartásba vett álláskeresők száma is. A hónap folyamán 4,7 ezer fő került be a nyilvántartott álláskeresők közé, számuk 12%-kal (612 fővel) maradt el a márciusitól, de mintegy 430 fővel meghaladta a tavalyit. Az áprilisban regisztrált álláskeresők között a korábbiakhoz hasonlóan igen kevés volt az első ízben nyilvántartásba vett álláskereső (8,3%, 387 fő), túlnyomó többségük már ismételtlen lépett kapcsolatba a kirendeltséggel (91,7%, 4,3 ezer fő). Esetükben jellemzően a határozott időre kötött munkaszerződések jártak le - jellemzően a feldolgozóipar, kereskedelem, építőipar területén -, s így újból álláskeresővé váltak.

Áprilisban 6,7 ezer fő került ki a nyilvántartott álláskeresők közül, mintegy 700 fővel (9%-kal) kevesebben, mint márciusban. Többségük (65%) nyilvántartása munkavállalás vagy képzési lehetőség elfogadása miatt szűnt meg, a többieké (35%) egyéb okból, többnyire a jelentkezési kötelezettség mulasztása következtében.

Áprilisban az átlagosnál jobban csökkent a férfiak, az alacsony iskolai végzettségűek, továbbá a szakmunkásképzőt, szakiskolát végzettek száma, s inkább a fiatalabb, mint az idősebb álláskeresők lettek kevesebben. Április végén száz álláskereső közül 55 fő férfi, 45 fő pedig nő volt, életkor szerint tekintve pedig a legnépesebb csoportjuk 35-44 éves (23,3%), a 25 év alattiak aránya 17%-ot tett ki, az 55 éves vagy idősebbeké 14,4% volt. Az álláskeresők egy évvel korábbi összetételéhez képest hónapok óta a legfiatalabbak (a legfeljebb 19 évesek) és a legidősebbek (legalább 55 évesek) számarányában figyelhető meg kisebb emelkedés a köztes korosztályokba tartozók részarányának csökkenése mellett.

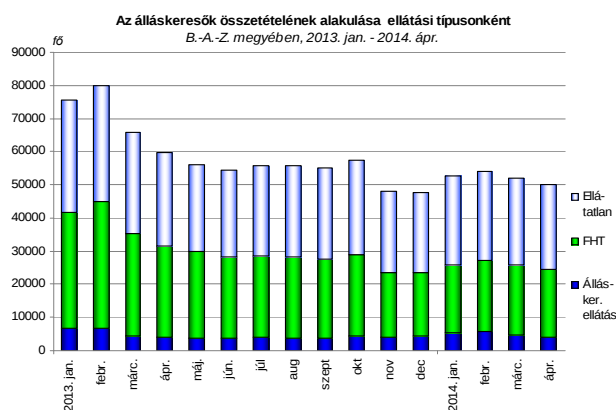
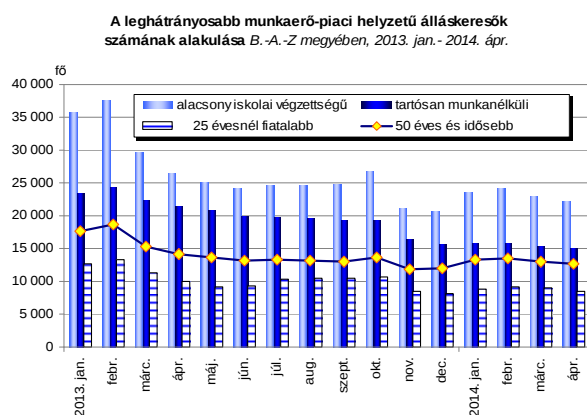
A nagyarányú közfoglalkoztatás időtartama alatt az iskolai végzettség szerinti összetétel a középfokon szakképzettek irányába tolódott kissé el, a legfeljebb 8 általánost végzetteké csökkent, s ugyanez mondható el a főiskolát, egyetemet végzettekről is. Ezzel együtt az e hónap végén nyilvántartott álláskeresők többsége is legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezett (44,5%), őket a

² A nyilvántartott álláskeresők száma a KSH Munkaerő-felméréséből származó, a 15-74 éves népességre vonatkozó gazdaságilag aktív népesség számához viszonyítva.

szakmunkásképzőt, szakiskolát végzetek (29,4%) követték. Változatlanul a harmadik legnagyobb csoport a középiskolát végzett állás keresők csoportja, közülük a többség szakközépiskolában, technikumban érettségizett és szerzett szakképzettséget (14,5%), kisebb részük gimnáziumi érettségivel (8,3%) rendelkezik. A legkisebb csoportot a diplomások (3,3%) alkották.

Megyénkben a foglalkoztatáspolitikai támogatások, valamint a hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazásával járó kedvezmények hatására hosszabb ideje csökken a munkavállalási esélyeiket tekintve leghátrányosabb helyzetűek közé tartozók száma a nyilvántartott állás keresők között.

2014. április végén a megyében nyilvántartott állás keresők 30,2%-a, 15,1 ezer fő volt tartósan állás kereső, 30%-kal (6,5 ezer fővel) kevesebb, mint egy éve. A legfeljebb 8 általános iskolai osztályt végzett állás keresőké éves összevetésben 15,9%-kal (4,2 ezer fővel) 22,3 ezer főre apadt. Hasonló mértékű csökkenés mérhető áprilisban a 25 évesnél fiatalabb állás keresők számában is. Ők a hónap végén 8,5 ezren voltak a kirendeltségek nyilvántartásában, 15,7%-kal (1,6 ezerrel) kevesebben, mint egy éve. Az 50 éves vagy idősebb állás keresők 12,7 ezer fővel voltak jelen az állás keresők között, számuk 10,7%-kal (1,5 ezer fővel) csökkent az előző év áprilisához képest. Az egy hónappal korábbi, márciusi létszámhoz viszonyítva is csökkent valamennyi említett csoportba tartozó állás kereső száma, a csökkenés a legfeljebb 25 éveseket (5,2%-os, 464 fős), valamint az alacsony iskolai végzettségűeket (3%-os, 700 fős) érintően volt a legnagyobb.

Az első két hónapban tapasztalt növekedést követően második hónapja csökken az állás keresők ellátására jogosultak száma, de hasonlóképp változott a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosultaké és a pénzbeli ellátásban nem részesülőké is. A hónap végén 3035 fő volt jogosult állás keresési járadékra, 1067 fő pedig a nyugdíj előtt állók segélyére, együttes létszámuk 10,2%-kal (465 fővel) lett kevesebb az előző havitól. A települési önkormányzatok által megállapított szociális jellegű támogatásra (FHT) jogosultak száma a hónap végén 20,6 ezer fő volt, egy hónap alatt félezer fővel (2,6%-kal) csökkent. Az állás keresők ellátására jogosultak részaránya 8,2%-ot, az FHT-ra jogosultaké pedig 41,2%-ot tett ki az állás keresők között. A pénzbeli ellátásban nem részesülők száma 3,7%-kal (980 fővel) 25,2 ezerre csökkent, arányuk változatlanul 50,5%-ot tett ki. Az egy évvel korábbihoz mérten az FHT-ra jogosultak száma 25,8%-kal, a pénzbeli ellátásban nem részesülőké 10,2%-kal apadt, ellenben az állás keresők támogatására jogosultaké továbbra is meghaladta (áprilisban 3,7%-kal) az egy évvel korábbit.

2014. április végén a megyei munkaügyi kirendeltségek együttvéve 6829 fő pályakezdő állás keresőt tartottak nyilván, 12,3%-kal, csaknem ezer fővel kevesebbet, mint egy éve. Havi szinten 4%-kal (285 fővel) csökkent a pályakezdők száma, az állás keresők összes számán belüli arányuk 13,7%-ot tett ki. A hónap folyamán 874 fő pályakezdő állás kereső kérte nyilvántartásba vételét – 30% első ízben, 70% ismételten - a megyei kirendeltségeken, s 1,2 ezer fő nyilvántartása megszűnt. A kikerültek 53%-a elhelyezkedett, sokan képzést kezdtek (13%), a többiek (34%) nyilvántartása egyéb ok, általában a jelentkezési kötelezettség mulasztása miatt szűnt meg.

Támogatás nélkül több, támogatással kevesebb álláskeresőnek kínáltak munkát a megyei foglalkoztatók.

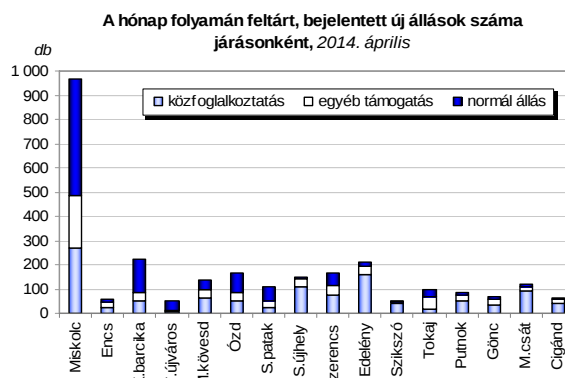
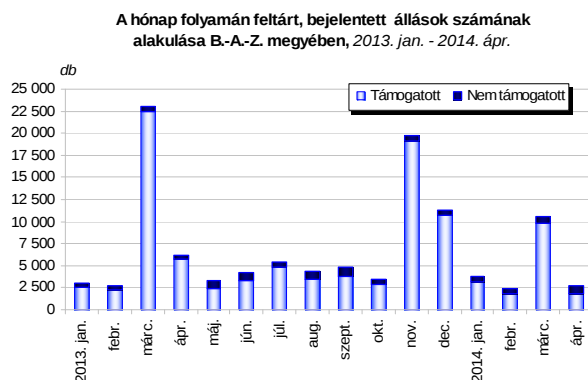
Az elmúlt évben a különféle országos és kistérségi közfoglalkoztatási programok indítására egy-két hét különbséggel március folyamán került sor, amit ez évben a még folyamatban lévő, nagyszámú álláskeresőnek munkát adó téli átmeneti közfoglalkoztatási program nem indokolt. Így a 2014. évi közfoglalkoztatási programok havi ütemezésben indulnak, a mezőgazdasági jellegű kistérségi startmunka programok márciusi kezdését követően a további 2014. évi programok indítására május elején kerül sor. Ezzel összefüggésben, a tavaszi hónapokban a támogatott - döntően a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó – állások számának havi alakulása nagyfokú eltéréseket mutat mind az előző havi, mind az egy évvel korábbi adatokhoz képest.

A támogatási igény nélkül bejelentett állások számának változása ezzel ellentétesen alakult, a folytatódott a február óta töretlen növekedés.

Áprilisban 2,7 ezer állást jelentettek be a megyei munkaadók, ami alig több mint negyede (26%-a) a március folyamán bejelentett üres állások számának. A csökkenés hátterében a különféle közfoglalkoztatás keretében rendelkezésre álló üres álláshelyek számának alakulása áll. Áprilisban jórészt csak a téli átmeneti közfoglalkoztatásban, illetve a kistérségi mezőgazdasági startmunka programokon megüresedett státuszok betöltését kérték a kirendeltségektől a közfoglalkoztatók. A hónap folyamán országosan nyilvántartásba vett 44,3 ezer üres álláshely 6,1%-át jelentették be B.-A.-Z. megyei foglalkoztatók.

A megyei munkaadók által áprilisban bejelentett állások 64%-a támogatással létesült, 36%-a támogatás nélküli állás volt. Támogatással 1,7 ezer főre, támogatás nélkül 990 főre kezdeményeztek munkaerő-közvetítést a munkáltatók, ami a márciusihoz képest az előbbiek esetében 82%-os csökkenést, az utóbbiak esetében viszont 34%-os emelkedést jelent. A támogatási igény nélküli állásajánlatok száma az egy évvel korábbihoz képest is kiemelkedő, 85%-os emelkedést mutat, a támogatással létesült üres állások száma viszont harmada a tavalyi áprilisinak.

Az előző hónapról még nyitott állásajánlatokkal együtt 7,7 ezer állás állt a járási munkaügyi kirendeltségek közvetítési tevékenységére, ez 44%-kal volt kevesebb, mint márciusban.

Minden harmadik állást (964, 35,4%) a miskolci járásban jelentették be, ezen kívül a kazincbarcikai (223, 8,2%) és az edelényi (211, 7,8%) járásban bejelentett állások száma képviselt még viszonylag nagyobb részarányt. A legtöbb járásban a támogatott állások voltak többségben, csak a tiszaujvárosi, a kazincbarcikai és a sárospataki járásban volt kevesebb az ilyen állások száma, mint a nem támogatott állásoké, illetve a miskolci és az ózdi állások között volt kiegyenlített ezek részesedése. A legtöbb nem támogatott állást áprilisban is a miskolci járásban jelezték (479, 48,4%), de viszonylag nagyobb, száz főt meghaladó kereslet jelentkezett még a kazincbarcikai (139, 14%) és az ózdi (77, 7,8%) kirendeltségen is.

A támogatott állások 56%-át a közigazgatás (többségében a helyi önkormányzatok) jelentették be, ezen kívül a mezőgazdaság (7,7%), a kereskedelem (7,5%) és az építőipar (6,5%) területéről jeleztek még nagyobb munkaerőigényt. A nem támogatott állások relatív többségét (23%) az adminisztratív

szolgáltatással (többségében a munkaerő-kölcsönzéssel, kisebb részt csomagolással vagy biztonsági szolgáltatással) foglalkozó vállalkozások jelezték. Ezekon kívül közel azonos részarányt tett ki a feldolgozóipari – jellemzően az élelmiszeripar, a járműgyártás, a fém-, illetve a fafeldolgozás területén tevékenykedő cégek – és az építőipari cégek részéről fogadott üres álláshelyek száma (19%, ill. 17%), de meghaladta a száz főt a kereskedelmi cégek áprilisi kereslete is (11%).

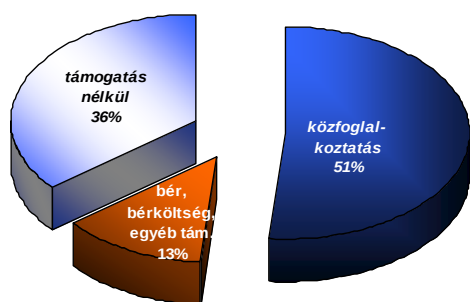
A támogatott munkaerő-igények többsége egyszerű kisegítő, illetve segédmunkára szólt, csak minden ötödik állást kínáltak szakképzett álláskeresőknél. Ez utóbbiak közül elsősorban bolti eladókra, mezőgazdasági gépjavítókra, irodai, ügyviteli munkákban jártas álláskeresőkre, továbbá kőművesekre, bútorasztalosokra volt igény. A nem támogatott állások között is sok volt a segédmunka (takarító, kézi csomagoló, telepőr stb.), de az állások közel felét csak szakképzett álláskeresőkhöz lehetett bekapcsolni. Áprilisban támogatás nélkül elsősorban építőipari szakmákban (kőműves, ács, festő-másoló, vezetékek és csőhálózati szerelő) képzett álláskeresőkhöz kínáltak munkát, de számottevő volt a lakatosok, hegesztők, valamint a bolti eladók, pénztárosok, illetve szakácsok, pultosok és vagyonőrök iránti kereslet is.

Áprilisban több mint 4,6 ezer álláskereső állt munkába a megyében.

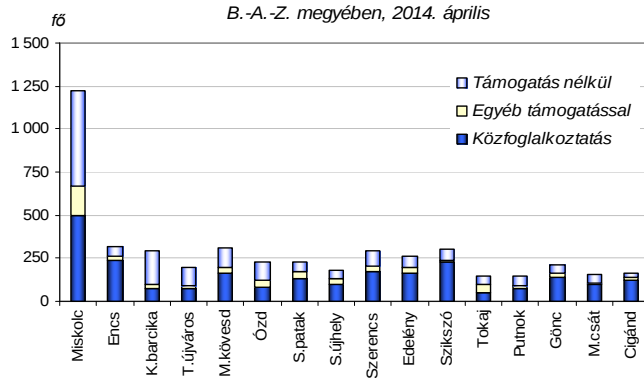
Borsod megyében a munkaügyi kirendeltségeken bejelentett üres állások számának, összetételének alakulása nagyban meghatározza az álláskeresők elhelyezkedési lehetőségeit. Áprilisban – mind az előző hónaphoz, mind az egy évvel korábbihoz képest – többen tudtak támogatás nélkül munkát kezdeni, a közfoglalkoztatási lehetőségek átmeneti csökkenése következtében a támogatással elhelyezkedők száma viszont csökkent.

A megyében nyilvántartott álláskeresők közül áprilisban összesen 4647 fő vállalt munkát, mind márciushoz, mind 2013. áprilishoz mérten egyaránt 3,5 ezerrel (43%-kal) kevesebben. A többség támogatással (64%, 3 ezer fő), kisebb részük támogatás nélkül (36%, 1,7 ezer fő) tudott elhelyezkedni. Mintegy 600 fő kivételével – akik pl. bértámogatással, mobilitási támogatással, vállalkozóvá váláshoz vagy munkahelyteremtéshez nyújtott támogatás révén – a normál munkaerőpiacon jutottak munkához, a többi támogatással elhelyezett álláskereső a téli vagy a mezőgazdasági jellegű kistérségi közfoglalkoztatási programok keretében kapott munkát. A nyílt munkaerőpiacon támogatás nélkül elhelyezett álláskeresők számában márciushoz képest 10%-os, az előző év áprilisához képest csaknem 22%-os emelkedés következett be.

A foglalkoztatottá vált álláskeresők összetétele
B.-A.-Z. megyében, 2014. április

A foglalkoztatottá vált álláskeresők száma körzetenként
B.-A.-Z. megyében, 2014. április

Áprilisban minden negyedik elhelyezkedőt a miskolci járási kirendeltség segítette – támogatással vagy a nélkül – munkához (1,2 ezer fő). E mellett több kirendeltség (az encsi, a kazincbarcikai, a mezőkövesdi, a szikszói és a szerencsi) 300 - 300 főt támogatott sikerrel az álláskeresőknél, de a kirendeltségek nagyobb részében ennél kevesebben kezdték meg a munkát áprilisban. A legtöbb járásban a támogatással elhelyezkedők voltak többségben. Ez alól csak a kazincbarcikai és a tiszaujvárosi járás kivétel, ahol a többségnek támogatás nélkül sikerült megfelelő állást ajánlani, de a miskolci és az ózdi járási álláskeresők közül elhelyezkedők között is alig maradt el ezek száma a bér- vagy egyéb támogatással, illetve a közfoglalkoztatás területén munkát vállalóktól.

A munkaerő-piaci képzők kiválasztására lefolytatott eljárást követően az álláskeresőek részvételével megszerezte egyre több képzőtanfolyamon indul el az oktatás. A márciusi 142 főhöz képest *áprilisban már 818 fő álláskereső kezdett (új) szakmai ismereteket tanulni*. Számuk nemcsak az előző havi, de az egy évvel korábbi létszámnak is többszöröse volt.

Áprilisban nem jelentettek be csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntést a megyében.

2014. január-március folyamán 3 megyei foglalkoztató jelentett be csoportos létszámcsökkentést, áprilisban ilyen bejelentés nem volt. A korábban hozott döntések alapján 2014. január – április hónapokban ezen címen 213 fő munkavállaló elbocsátásra került sor a megyében, az érintettek száma 28%-kal (83 fővel) kevesebb az előző év hasonló időszakában elbocsátottakétól. A csoportos létszámcsökkentések elsősorban a tiszaujvárosi, a miskolci és az edelényi járást érintették, s többségét feldolgozóipari, kisebb részét kereskedelmi és építőipari tevékenységek körében hajtották végre.

Áprilisban 9 megyei munkaadó kérte nagyobb, egyenként legalább 10 főt elérő – összesen 263 főt kitevő - létszámbővítése végrehajtásához álláskereső közvetítését a miskolci és a kazincbarcikai járási kirendeltségen. Ezek a bővítések rendkívül széles szakmai területen kínáltak munkát. Százas nagyságrendben nyílt pozíció különféle feldolgozóipari gyártósori gépkezelők, termékgyártók és kézi csomagolók számára, de több tíz állást kínáltak például különféle mérnökök (pl. építő, élelmiszeripari, mezőgazdasági, termelésstervezési, környezetgazdálkodási) és technikusok, valamint többféle építőipari szakmával rendelkezők vagy segédmunkások, továbbá bolti eladók, biztonsági őrök számára is. Számos munkakörbe kifejezetten megváltozott munkaképességű munkavállalókat vártak a cégek.

Az áprilisi állásbejelentésekkel együtt a hasonló nagyságú létszámbővítést végrehajtó megyei szervezetek száma 2014. januártól 22-re bővült, melyek együttevén 469 fővel növelték alkalmazottaik számát. A bővítések Miskolc (64%), Kazincbarcika (22%) és Edelény (14%) térségében valósultak meg. Az új állások legtöbbször munkaerő-kölcsönző cégek hozták létre (38%), melyek elsősorban feldolgozóipari vállalkozásokkal állnak kapcsolatban. A feldolgozóiparból érkezett közvetlen megkeresések a bővítések mintegy 34%-át tették ki, de számottevőbb volt még az építőipari létszámbővítések aránya is (10%).

Miskolc, 2014. május 26.